

Delo, 08.09.2007

Severnjaški nadih kot presenečenje

Poletje v Stari Ljubljani Griegov večer cerkev sv. Florijana 4. 9. 2007

Glasbeno Poletje v Stari Ljubljani je ob nič kaj poletni temperaturi sklenil Griegov večer, ki ga je v cerkvi sv. Florijana (med ljubljanskimi sakralnimi prostori je akustično bržkone še najprimernejša za glasbeno poustvarjalnost) priredila skupina zagnancev, sicer znanih glasbenikov, s pobudnico Marino Horak na čelu. Po njihovi zaslugi je bila zaznamovana stota obletnica skladateljeve smrti; koncert je bil datumsko programiran natanko sovpadajoče.

Edvarda Griega, ki ni pisal simfonij, v reprodukcijem vsakdanu najpogosteje zastopa njegova klavirska koncertantna uspešnica, priljubljeni sta orkestrski suiti iz scenske glasbe Peer Gynt, že nekoliko manj suita Iz Holbergovega časa. Naš spominski koncert pa ga je osvetlil v njegovi najreprezentativnejši, četudi nemara prikriti podobi, kot mojstra komornih oblik oz. zvrsti. Skladbe, ki so jih nastopajoči izbrali, niso neznane (tudi med pesmimi sta se našli slavni Ljubim te in Solveigina pesem), a jih ne slišimo prav pogosto. V večini smo lahko opazovali prepoznavna Griegova »ton« in sintakso: razčustvovano širok melodični zamah, rahlo trpko začinjeno harmonsko opulenco, fantazijsko sproščene, ostre sopostavitve kontrastnih tematskih odsekov, nekatere značilne oblikovalske prijeme (»akumulacije« dinamične energije in harmonske napetosti) in seveda element ljudskega in plesnega (še najmanj v samospevu, ki je vendarle – umetna pesem).

Večer – programsko ga je oklepala dvojica sonat – se je zasedbeno razvijal kot partnerstvo pianistov (Marina Horak in Igor Seme, ki je bil na »odru« prav v vseh točkah, bodisi kot izvajalec bodisi obračalec not Horakovi) z godalcema in pevko. V tretji Sonati za violino in klavir v c-molu op. 45 je s Horakovo nastopil violinist Andrej Kopač: po tonsko nekoliko motnem začetku (in pozneje ob nekaj hipnih intonacijskih približnostih) s trajnostnim pevnim naponom in lepo nadgrajevalsko potenco. Marina Horak, glasbenica z erosom izkušenosti, prinaša v interpretacijo (somuziku) gnanost in zavest o interakciji, dramski prepletenosti enakovrednih deležev. Z že kar divje svobodnim zamahom, skoraj utesnjenim v dani akustiki, se ji je ob sklepu koncerta v Sonati za violončelo in klavir v a-molu op. 36 odzivala violončelistka Karmen Pečar.

Horakova in Seme sta z dobro karakterno zmodeliranostjo odigrala Norveške plese za klavir štiriročno. Poseben sklop (že v prvem delu večera) pa je bil izbor samospevov v izvedbi sopranistke Katje Konvalinka in pianista Semeta, ki se je izkazal kot zanesljiv in tudi občutljiv pesemski sooblikovalec; a zasanjanega aviza Solveigine vdanosti in hrepenenja izrazno ni izkoristil. Pesmi so tekle neprisiljeno, so se pa skoz interpretko izpele doživljajsko koncizno. Za pevko so nekaj naravnega. Njena glas in norveška (le v treh primerih pa nemška) beseda (sijajna v izvedbeni suverenosti!) delujeta izjemno pomenljivo, četudi tonska polnost morda nima popolnoma pretočne linearne projekcije. Katja Konvalinka je pevka, o kateri še ne vemo vsega. Njen tokratni nastop: sveža, angažirana in trezna, velikodušno izpovedana vpetost v snov. Z zvenskim materialom, ki (potencialno) gleda, zdi se, k mladodramskemu obzorju. Neki skorajda severnjaški nadih. Pravzaprav presenečenje.

Jure Dobovišek